WEEKBLAD ● 39ste JAARG.
52 BLZ. ● 19-2-'76
1975
● BELGIE : 18 F
● NEDERLAND : FL. 1,20 - ABONNEES : 90 CT

robbedoes

Win volop sinaasappelen, posters enz. met het grote spel van de Spaanse Sinaasappelen

zie blz. 45

ROBBEDOES INTERVIEWT
slager W. V.D.BROECK

lange afleveringen:
- ★ SAMMY
- ★ ROBBEDOES EN DE ROBOT
- ★ DE BLAUWBLOEZEN
- ★ SNOESJE

SCIENCE-FICTION VAN DEVOS: OPERATIE KAMIKAZE

PLANT 'N KNOL

SERGEANTCRAZY

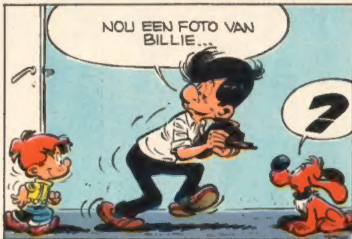
A3

Bollie en Billie

SAMMY

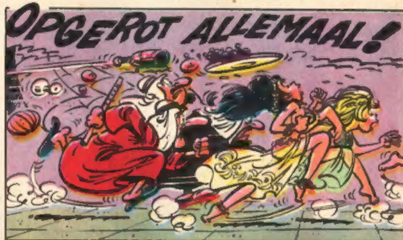

ERG VEEL LATER ...

DIT NOEM IK NOU ECHT EEN JOFELE OPDRACHT, BAAS!

EERLIJK GEZEGD, KLEINTJE... IK **OOK**!

heibel in de woestijn

BERCK • *CAUVIN*

RIJ EEN BEETJE DOOR, KALE NEET!

JA, HEER... GOED, HEER!

PAF PAF PAF

HOU TOCH 'NS OP, MAN... DIRECT LIGGEN WE MET Z'N ALLEN IN DE POEIER!

IK BETAAL JULLIE NIET OM AANMERKINGEN TE MAKEN...

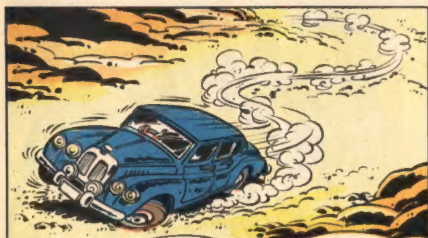
IK BETAAL JULLIE OM TE DOEN WAT IK ZEG!

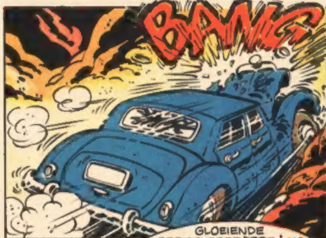
RIJ DOOR, ZEI IK! SUL! SLEMIEL!

?!

DAAR HEB JE 'T AL! IK ZEI 'T TOCH!

10A

vervolg

SAMMY

EEN BOORTOREN ?

JA, IN VOLLE WERKING, WANT WE HEBBEN DE LAAG NOG NIET AANGEBOORD. 'T DUURT LANG ... ERG LANG. HOPELIJK BELOONT ALLAH ME SNEL MET HOOG OPSPUITEND VLOEIBAAR ZWART GOUD !

1/B

heibel in de woestijn

BERCK • *CAUVIN*

wordt vervolgd

BESTE ROBBEDOES

Zout op alle slakjes...

Bollie en Billie staan bovenaan de opiniepeiling, maar in de laatste platen is Roba nog weinig creatief geweest. Ik merk trouwens dat hij zich niet meer inspireert op de seizoenen en de feestdagen die daarmee samenhangen. In de winter krijgen we dus platen die bij de lente horen. Roba zou zich meer bezig moeten houden met de Sliert! In de Guust-plaat van nr. 1965 was de verfijnde humor niet te proeven. Waarom laat nu iedereen die knalgoede Guust voor wat hij is? De beste flaters kwamen niet steeds van Franquin, maar waar zijn nu die vele tekstschrijvers — Jidéhem, Delporte... ? Het ogenblik is nu gekomen voor teksten zoals die vroeger verschenen onder de titel "Heet van de Flater"! Iets waar Robbedoes vroeger ook zo sterk door was: de enorme variatie in de rubrieken en stripprodukties van eigen bodem. Wondere Woorden, het Museum van de Vuurwapens, Micro-verhalen en Rob-Pop zijn weggevallen. En Vrij Vel en Spelletjes hebben niet meer hun oude kwaliteit. Hebben de Robbedoes-tekenaars er dan geen belangstelling meer voor? In Plant 'n Knol zitten soms goede dingen, en in Beste Robbedoes krijgen we spitsvondige brieven te lezen, maar ik erger me toch aan het onbegrip van vele lezers. Ze hebben Spelen met Dubbel en Dik naar de vernieling gewenst, en er uitgepruimde spelletjes voor in de plaats gekregen, en niemand reageert! Hetzelfde kunnen we zeggen over de platen van Hausman die verdwenen zijn. Vladimir wordt gunstiger beoordeeld...

De stijl van Mitacq is de laatste jaren zienderogen veranderd. Aymone staat nog wat zwak op de benen, maar dat verbetert wel. Een goede aanwinst is Christobald. De Flagada, Caesar, Dat moet je Smurfen, en de vervolgverhalen Michaël, Hobby en de Koala, en de Krobbels zijn niet meer te bespeuren. In de opiniepeiling vielen ze onder de dingen die in Robbedoes onmisbaar zijn, dus die niet mogen verdwijnen zonder dat het blad aan sfeer verliest. En toch zijn ze verdwenen! Bij de gags is er weinig variatie. Die variatie is wel te vinden op de voorpagina. Waarom werd met de traditie gebroken om van het winternummer een kerstnummer te maken? Waarom hebben de tekenaars niet geprobeerd er wat kerstsfeer in te brengen?

De Minimensjes traden er op in zomers bladgroen, een helderblauwe hemel bij Hultrasson, donkerzomergroen bij de Dolende Ruimtevaarders. Alleen bij Michaud en Jidéhem viel er sneeuw...

Rudy Van Hove,
St. Niklaas.

Als je zo'n lange brief schrijft (waarin we meer dan de helft hebben moeten schrappen) en zoveel interessante onderwerpen aansnijdt en vragen stelt, dan kun je er geen volledige antwoorden op verwachten. Het is normaal dat rubrieken of verhalen ophouden als de meerderheid van de lezers er geen belangstelling meer voor heeft (b.v. Wondere Woorden, Sportrubriek, Rob-Pop...) of als de auteur er niet meer mee doorgaat (b.v. heet van de Redactie, Michaël, Hobby en Koala). En in ons winternummer is dan toch nog meer sneeuw gevallen dan in de wintermaand december...

Schaalmodellen

Als modelbouwer lees ik heel graag Mister Kit. Maar ik weet er nog niet genoeg van. Met welke verf (het merk) schildert Mister Kit zijn figuurtjes? Kan er niet wat meer verschijnen over de figuurtjes van Tamiya? Verder nog een hele vrachtwagen pluimen voor Bollie en Billie en voor Sammy. Ik lees Robbedoes pas sinds een paar weken, en als er lezers zijn die me oudere artikels van Mister Kit willen opsturen, dan houd ik me aanbevolen.

Joris Bollen,
Brandstraat 118, 2400 Mol.

De naam van dat verfmerk is Humbrol.

Nog Big Boss

Robbedoes is niet te verbeteren. Maar wat er niet in past is Big Boss Circus. De Onderzonsen zijn wel goede moppen. Ik vind Sammy, de Blauwbloezen, Bollie en Billie, en Foufi de beste verhalen. Graag zou ik eens een interview met een molenaar lezen. Oh, ik ben naar de film van Peyo, de Fluit met 6 Smurfen gaan kijken, en hij is fantastisch. Prachtig, humoristisch en soms spannend. Ook een tof verhaal is Aymone, maar soms nogal moeilijk. Het extra smurfnummer was smurfig leuk. Arme Lampil zou er iedere week in moeten komen, en Geniale Olivier mocht ook wel wat vaker verschijnen. Wat ik nu nog wou vragen: 1) Komen Hultrasson en Foufi nog terug? 2) Nu Peyo met zijn smurfenfilm klaar is, krijgen we nu binnenkort een nieuw verhaal van hem?

Dirk.

1) Hangt van de tekenaars af. 2) Ja, maar we houden het nog stil...

DE ONDERZONSEN

Watch + Bom

ROBBEDOES, KWABBERNOOT EN DE ROBOT!

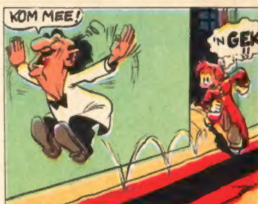
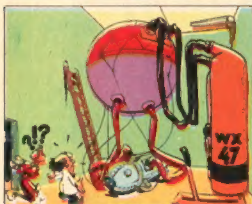
Franquin

Een spookwagen, zonder bestuurder, zaait paniek in een stadje op het platteland. Robbedoes wil weten waar het ding vandaan komt en springt erin.

Kwabbernoot en Spip volgen de bandsporen in de sneeuw en komen op die manier aan de weet dat de auto met Robbedoes erin naar de berg is gereden. Daar heeft Robbedoes een geheim laboratorium ontdekt waar de beruchte professor Samovar de scepter zwaait. De briljante, maar grillige geleerde heeft de op afstand bestuurbare auto gebouwd en gebruikt die, samen met zijn robot Radar, om de inwoners van het dorp de stuipen te bezorgen !...

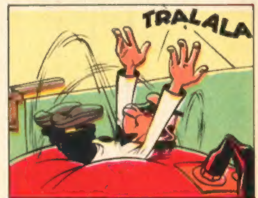

DIE KEREL IS 'N BEETJE GETIKT !!!!
HA!HA

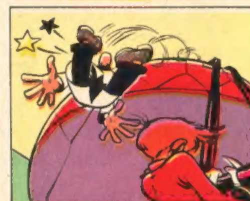
MENEER ROBBEDOES, IK VIND U SYMPATHIEK! ECHT WAAR! EN U MAG MEEHELPEN AAN DE GEBEURTENIS VAN ALLE TIJDEN!

KOM MEE!
'N GEK !!

?!?
WX 47

HIERMEE STEEK IK DE HELE ATMOSFEER IN BRAND!
8

HET EINDE VAN DE WERELD WORDT MIJN WERK!

DE ATMOSFEER IN BRAND STEKEN ?!?

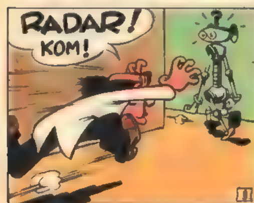
EERST DIT KAPOT MAKEN

TRALALA

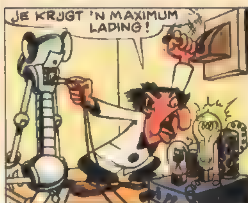
BOEM

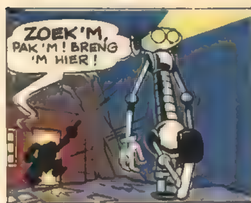
NEE!

NU VLUG DE POLITIE WAARSCHUWEN! HEE, WAAR IS NU DE UITGANG ???

MOOI ZO! DAAR!

RADAR! KOM!

JE KRIJGT 'N MAXIMUM LADING!

ZOEK 'M, PAK 'M! BRENG 'M HIER!

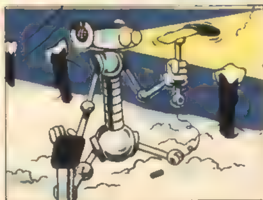

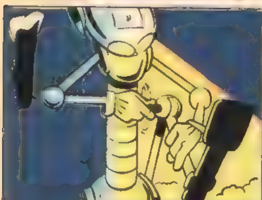

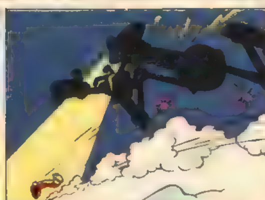

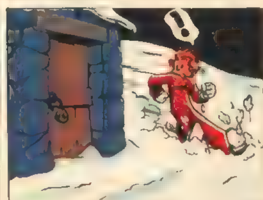

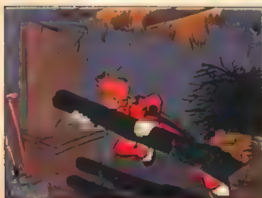

KLANG
BANG
KLING

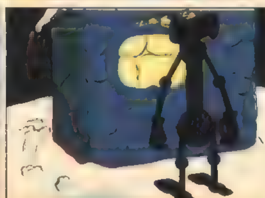

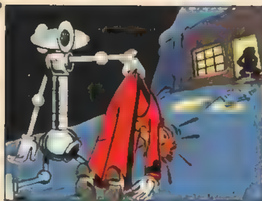

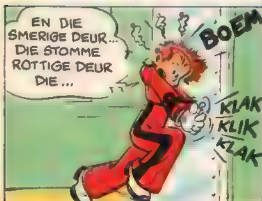

BROEM

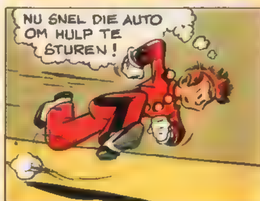

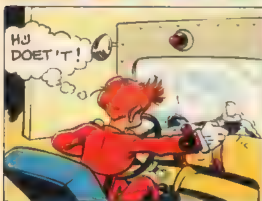

IK SLUIT U HIER OP TERWIJL IK DE LAATSTE BEREKENINGEN MAAK. EN MORGEN GEBEURT HET!

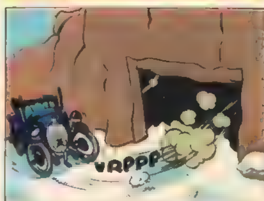

DIE HELE NACHT
HEL EN DUIVEL! DIE GEK ZET DE AARDE IN DE FIK! EN IK KAN 'T HEM NIET BELETTEN!

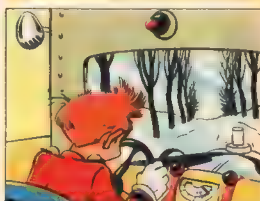

EN DIE SMERIGE DEUR... DIE STOMME ROTTIGE DEUR DIE...
BOEM
KLAK
KLIK
KLAK

HEE?!... DIE GEK HEEFT ZE NIET OP SLOT GEDAAN!! !!

NU SNEL DIE AUTO OM HULP TE STUREN!

HIJ DOET 'T!

VRPPP

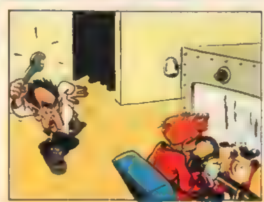

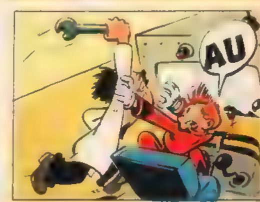

KWABBERNOOT EN SPIP!

IK BEN 'T, ROBBEDOES! STOP!! KWABBERNOOT! SPIP!
DE SPOOKWAGEN!

?!.
STAP IN, KWABBERNOOT! IK HEB JE HULP NODIG!... 'T IS ONTZETTEND BELANGRIJK!!...

OVER 'N PAAR MINUUTJES BEN JE ER...
??

AU

VRRRP VROOO

OOOO!

AU GAUW REMMEN!

BLIKSEM!...DAT IS 'T GASPEDAAL ...!

OOOO! LAG IK NU MAAR IN M'N BED!

DING!

MAP

SPIP, OUWE KNAAP, DENK ER NOU 'NS OM DAT JE 'N EEKHOORN BENT!

??

wordt vervolgd

ROBBEDOES INTERVIEWT

Allemachtig, begin jij altijd met van die rotvragen? Wat is dat nou: bent u een goede slager? Pfff.. hahaha... ik weet het niet. Dat zou je m'n klanten eigenlijk moeten vragen, niet dan? Maar laat ik zo zeggen.. uiteraard verkoop ik kwaliteitsvlees dat ik op de juiste manier behandel. Dat is punt een. Ik geloof dat een goede slager op de allereerste plaats een goed vakman moet zijn. Zoals dat voor elk vak geldt. Maar een goed slager in de zin van een goed vakman zou best een slecht lopende zaak kunnen hebben als hij alleen maar een goed vakman blijft. Kijk, er komt, ook weer zoals in de meeste andere vakken, een bepaalde portie eigen inbreng bij.

Neem nou deze buurt bijvoorbeeld... een gezellige buurt met voor het merendeel al wat oudere mensen, en de laatste paar jaar een vrij sterke aanwas van jonger volk. In die zaak van me komen beide groepen, met natuurlijk een grote "middenmoot" die qua leeftijd tussen de jongeren en de ouderen in ligt. Ik krijg dus van alles wat voor de toonbank en daar moet je rekening mee houden. Niet alleen met de inkoop van je waar, maar ook in de manier van bedienen, de manier waarop je met die mensen spreekt, aanvoelen waarmee je ze van dienst kunt zijn.

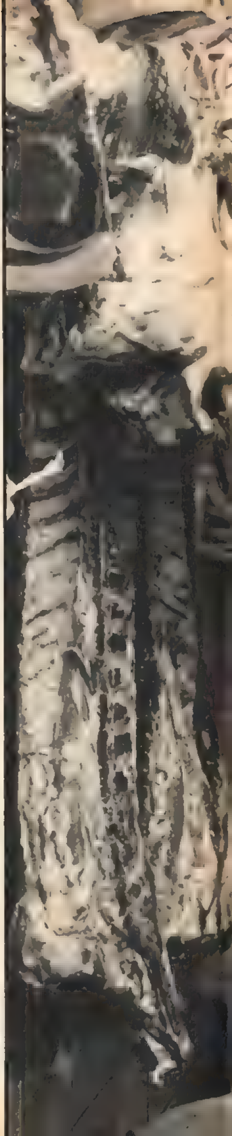
Denk nou niet dat ik voortdurend de psychiater loop uit te hangen. Ha, ik zou dat niet eens kunnen. Trouwens, de meesten weten toch wel precies wat ze moeten hebben. maar ik probeer 't hier zo gezellig mogelijk te maken. De mensen niet alleen een goed stuk waar mee te geven, maar ook een goed stuk bediening.. zodat ze volgende keer weer naar me toe komen. En de daaropvolgende keer wéér. Net zolang tot je, na bijvoorbeeld een dertigtal jaren, een fijne vaste klantenkring hebt opgebouwd. En uiteraard niet te vergeten, een bepaalde naam hebt opgebouwd bij je klanten en bij je collega's. Zo ben ik bijvoorbeeld ook lid van Fijnkostslagers van Antwerpen. Da's een vereniging die veel activiteiten die iedereen toch zou moeten ondernemen, voor alle aangesloten zaken, in het groot uitvoert. Reclame bijvoorbeeld. Kwestie van doelmatigheid. In dat verband houden we bijvoorbeeld jaarlijks onze grote braderijen en feestavonden. Vaak geven we de opbrengst daarvan weg... aan een liefdadige instelling. En het goede doel wat wij ermee bereiken is een goede naam bij het publiek. Dat komt er op den duur altijd weer uit omdat zoiets de verkoop stimuleert. En dan kan het me geen moer schelen of iemand nou speciaal naar mij komt voor 200 gram ontbijtspek of ieder weekeinde een hoeveelheid vlees bestelt waar je drie kerstdagen mee door kunt komen. Natuurlijk, ja ik ben ook maar een mens, heb ik liever de laatste, maar ik wil gewoon zeggen dat de mensen die bij je komen, je ook moeten interesseren. Kijk, er komt hier steevast iedere week een oud vrouwtje. Ze woont hier een paar straten vandaan. Dat vrouwtje mats ik bijna altijd met het gewicht en met de prijs en met de kwaliteit. Terwijl ik in m'n jonge jaren ook wel eens een rotgeintje heb uitgehaald met van die draken van klanten die voor een cent op de eerste rij willen zitten. Niet fijn en netjes, natuurlijk, maar wel begrijpelijk. Vooral als je jong bent. Tegenwoordig maak ik me om lastige klanten niet meer druk. Ik luister, pik op wat ik voor de bestelling nodig heb en voor de rest gaat 't het ene oor in en het andere oor uit. Pfff, ja, kom nou. Ik heb het zo al druk genoeg. Zal ik me daar dan ook nog druk gaan maken om iemand die het toch beter weet dan ik. Denkt-ie.

Ja, druk hebben we het zeker. Vroeg beginnen en na sluitingstijd nog een hoop op te knappen. Echt, ik ben blij als ik 's avonds in m'n bed lig. Of als ik er in het weekend eens op uit kan. Met de boot.. of naar de caravan. Maar dan doe ik ook vrij weinig, bij die gelegenheden. Lekker lui zitten of liggen . dan hou ik alles wel voor gezien.

Jaaaa, lastige klanten bestaan zeker nog wel. 't Is in de mode, hè, om je gezin en vooral je gasten iets speciaals voor te zetten. Als je 't mij vraagt is het vandaag de dag misschien nog wel specialer als je je gasten een normale pot zuurkool voorzet in plaats van geweldig geraffineerde vleesgerechten. Ga nou maar na in elk restaurant smijten ze je tegenwoordig toch dood met allerlei specialiteiten-van-het-huis. De ene nog mooier en luxueuzer opgemaakt dan de andere. Geen wonder dat de mensen beïnvloed raken. En hun gasten ook zo'n specialiteit willen voorzetten. En op dat punt maken ze het mij lastig. Geven ze je bijna de schuld dat 't allemaal zo moeilijk is. Bah, helemaal niet waar. 't Meeste vlees dat je eet komt toch bijna altijd van een zelfde soort beest, rund, varken, kalf of hier en daar wat lamsvlees. Die waar kan ik leveren. Plus wat tips voor de bereiding, de aankleding, de bijgerechten en dat soort dingen meer. Maar daarmee houdt het voor mij ook op. Vanaf het moment dat ze hier met een goed stuk waar de deur uitgaan moeten ze het zelf doen. En tja... de mogelijkheden van vlees zijn verschrikkelijk talrijk. Nog veel talrijker dan de verschillende soorten vlees. Als je dus niet enigszins weet wat je koopt en wat je ermee wilt gaan doen heb je al gauw kans dat een maaltijd of een hoofdgerecht op een mislukking uitdraait. Echt, er zijn verschrikkelijk veel soorten vlees, met allemaal hun specifieke goede eigenschappen. Met het ene soort kun je wat meer uithalen dan het andere soort... ik noem maar bijvoorbeeld biefstuk. De eerste kun je misschien wel op vijftig manieren toebereiden, het andere op wat minder manieren. Maar dat hoeft helemaal niet te betekenen dat klapstuk "minder" moet zijn als het wordt opgediend. Het is maar net wat je er zelf van maakt. En voor mij is iemand die een klapstuk goed weet te bereiden en de mogelijkheden van zo'n vrij vet stukje borstvlees optimaal weet te benutten een betere kok dan iemand die een fijne kogelbiefstuk, gesneden van het beste van het beste van het rund, alleen maar dichtgeschroeid op je bord legt. Je moet er echt zelf iets van weten te maken. Iets kan nog volkomen bederven en mislukken, zelfs als alle omstandigheden, de basisomstandigheden goed zijn. Ik zei het straks ook al toen je vroeg of ik een goeie slager ben. Nogmaals: ik weet het niet. Maar ik probeer dat "extra-iets" te geven wat een goede slager onderscheidt van een slager. Wat zeg

LEES DOOR BLADZIJDE 17 ▶

SLAGER Willy Van Den Broeck

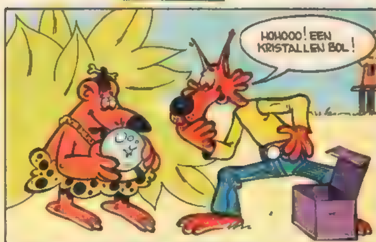
- Oom Wim
- Interview met een druiventeler
- Vliegtocht plus logboek te winnen !
- 6 lange afleveringen plus een compleet verhaal !

ALLOTRIBUS...

DE WOLVE GARF

ROBBEDOES INTERVIEWT

VERVOLG VAN BLADZIJDE 14

je...? Nee, mijn vader was geen slager. Had er indirect wel mee te maken, hoor. Hij was veehandelaar. En reed daarom vaak naar het abattoir. Met mij. Ik ben dus al heel vroeg met vlees geconfronteerd en wist er daarom ook al wat van toen ik uiteindelijk naar de slagerschool ging. Drie jaar. Dagopleiding, ja... en daarna nog een paar cursussen om wat op te steken over de fijne keuken, over aankleding van de maaltijden... zodat je je klanten beter van advies kunt dienen. Wel nodig in verband met die geweldige opgang van allerlei keukenvariaties op eenzelfde thema : vlees dus.

Hoeveel soorten ? Ach, jongen, ik zei 't toch al... verschrikkelijk veel. Nou ja, ik zal je een voorbeeld noemen. Neem nou een rund : een os of een koe, doet er niet toe... haha, dat rijmt... maar goed. Uit de schouderpartij van zo'n rund haal je sowieso al : anderhalve kilo **driehoekstuk**, drie kilo **schenkel**, anderhalf kilo **schoudermuis**, driekwart kilo **baklap**, twee kilo **sucade** lap en zo'n drie kilo **bloemstuk**. Alsjeblieft, zes soorten vlees waar je alle kanten mee op kunt. En dan heb je het nog maar over de schouder. Als je nou de achtervoet van zo'n rund neemt... nou, daar haal je al bijna tien kilo **contrefilet** vandaan. Ga d'r maar aan staan ! De beroemde "entrecôte" komt uit dat lichaamsdeel. En de al even bekende "Tournedos" en "chateaubriant" komen ook uit de achtervoet... uit een gedeelte dat de **ossehaas** wordt genoemd. Ja, vreemd eigenlijk. Er wordt tegenwoordig bijna geen ossevlees meer aangeboden. 't Is al koeien wat de klok slaat. Maar ja, die termen zitten zo in je hoofd dat je ze moeilijk gaat veranderen.

Druk heb je 't er wel mee, hoor. Als al die halve beesten hier binnenkomen moet je ze dus op die verschillende soorten vlees gaan "sorteren", en tegelijkertijd de dingen die er niet aan horen, afhalen. Zenen, spieren, been en dat soort dingen. Ja, vet ook. De mensen willen mager, mager, mager vlees tegenwoordig. Mij is het best. Ze kunnen het krijgen zoals ze willen. Maar ze zouden moeten weten dat een randje vet bij sommige vleessoorten juist erg lekker is. Niet alleen voor de jus, maar ook voor het vlees zelf. Runderlapjes met een randje vet eraan zijn veel sappiger en veel smakelijker dan die magere lapjes die ze altijd moeten hebben. En die

beroemde Amerikaanse T-bone steak is niet zo beroemd door dat T-vormige bot wat er doorheen zit, maar door de ader vet die er in zit ! Die zorgt juist voor die prima smaak ! Maar ja, dat soort dingen moet je niet altijd zeggen. Als ze er om vragen natuurlijk wel, maar voor het overige hou ik me wat meer op de vlakte. Zeg ik alleen bijvoorbeeld hoe je het stuk vlees dat ze willen hebben het beste kunt klaarmaken. Gewoon inhaken en aansluiten op de keuze van de klant en niet proberen een andere keuze op te dringen. Of er slechte slagers bestaan ? Ja, helaas nog wel. Ik ken er enkele. Maar die laten het er gewoon bij sloffen. Zorgen niet voor hun winkel, zorgen niet voor hun naam. Moeten ze zelf weten. Ze merken het vroeger of later toch wel. Slechte slagers in de zin van slagers die slechte waar verkopen, zijn er bij mijn weten niet meer. Of ze moeten zelf teveel brood in hun gehakt stoppen. Of hun worst opstoppen met slechte spullen. Lang hou je dat niet vol. Goedkoop is nog altijd duurkoop. En als je één klant een keer slechte waar verkoopt, blijven er binnen de kortste keren vijf weg. Zó is dat. Slecht vlees wordt niet meer aangeboden. Er is prima vlees, goed vlees en iets minder goed vlees te krijgen. Het minste dat je, kwaliteit gezien, kunt krijgen is het "Vrijbankvlees" dat je direct bij het abattoir vandaan haalt. Nogmaals : het is alleen kwaliteit minder. Voor de rest is het vlees waar niets aan mankeert. Nee, de keuringsvoorschriften zijn trouwens zo streng, dat er geen slecht vlees meer op de markt kàn komen. Het wordt binnenkort zelfs zo dat het vlees dat in koelwagens wordt aangevoerd "verpakt" moet zijn zodat het zelfs niet meer in aanraking komt met de kleding van de man die het vlees naar binnen draagt en niet meer in contact komt met de vervuilde buitenlucht. Of wij ook voor onze waar zorgen, niet ?!

Duur ? Ach ja, de melkman, de groenteman, de kruidenier en de slager hebben het altijd gedaan. Dat komt omdat de klant praktisch iedere dag in die winkels komt. Dan valt een prijsstijging des te meer op. Maar kom, alles wordt toch duurder. En goede voeding van de dieren kost ook geld... en is nodig om een goed stuk vlees op tafel te krijgen. En als de mensen mindere kwaliteit krijgen is het ook niet goed. Kom, nee... dat een slager duur is, is pure nonsens.

Bij Willy van den Broeck weet je wat voor vlees je in de kuip hebt.

Tekst : Joop Feltjes.
Foto's : Max Schneider.

Snoesje

De Zwarte Dassen houden een vergadering. Ze weten niet dat Snoesje hen ziet en hoort...

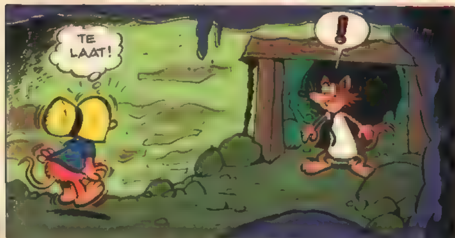

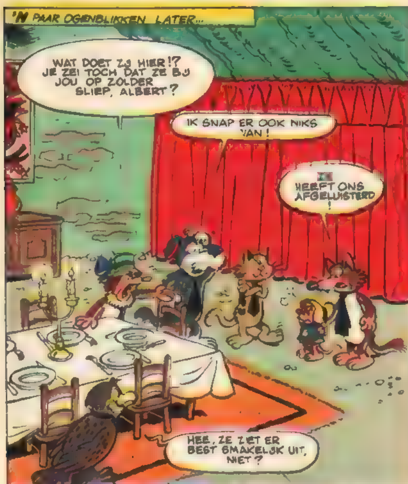

'N PAAR OGENBLIKKEN LATER...
WAT DOET ZIJ HIER!? JE ZEI TOCH DAT ZE BIJ JOU OP ZOLDER SLIEP, ALBERT?
IK SNAP ER OOK NIKS VAN!
HEEFT ONS AFGELUISTERD !
HEE, ZE ZIET ER BEST SMAKELIJK UIT, NIET?

TOCH JAMMER ALS WE HAAR TEGEN DE DOKTER ZOUDEN INWISSELEN...
DAT GEBEURT NIET, KIEKENDIEF. WE ZETTEN HAAR VOLGENDE KEER OP 'T MENU.
'N SMAKELIJK VOORGERECHT, ZOU IK ZO ZEGGEN! HEHEHE!

IN ONZE VOORRAADKOOI KOMT ZE MISSCHIEN AAN...
EN DE RUST ZAL HAAR VLEES MALSER MAKEN !...
HAHA!
GLUIPERS!

HATSEE!
PAF

ZO, JOUW EIND IS IN ZICHT. JE KOMT DAAR ALLEEN UIT OM ALS LOKAAS TE DIENEN VOOR DE DOKTER...

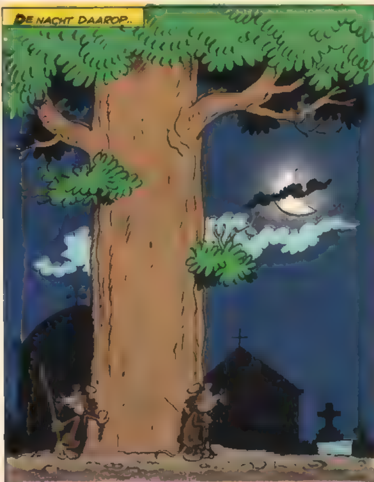

EN ALS HIJ JE GEZOND BEVINDT, KOM JE DAARNA OP ONS BORD! HAHAHA!

WIJ VIJVEN BEWAKEN JE OM DE BEURT. DE RATTEN VINDEN WE DAARVOOR TE STOM!

AAN DE ZWARTE DASSEN KAN NIEMAND ONTSNAPPEN!
34

Snoesje

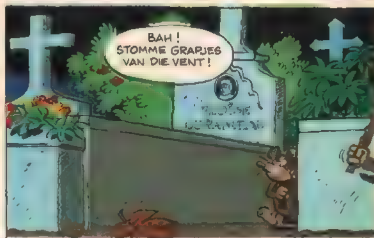
DE NACHT DAAROP..

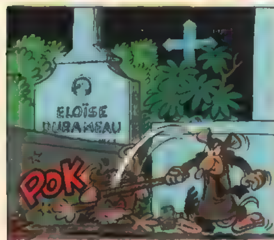
KRAK
HEB JE DAT GEHOORD?!
WAT?

'N GELUID! DAARGINDS!
MISSCHIEN STAAT ER EENTJE OP! HAHAHA!

BAH! STOMME GRAPJES VAN DIE VENT!

ELOÏSE DUBAMEAU
POK

L GT-E WEER?
NIKS GEZIEN ...

WAT GEINIG! JE LIJKT INEENS MAGERDER!
ECHT?

OH! KIJK DAAR!
HUH? WAT?! WAAR?!

DAAR!
MOK

NOU, DAT GING TOCH REDELIJK SOEPEL!...
35

en de zwarte dassen

MACHEROT • DELIÈGE

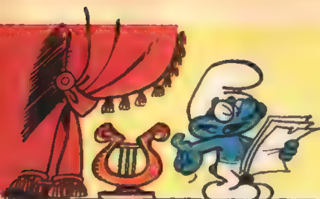

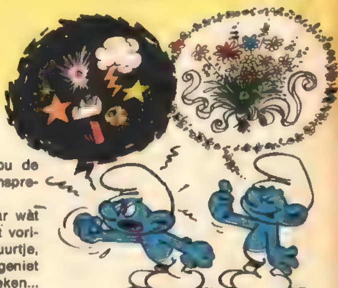

wordt vervolgd

het verhaal van een tekenfilm

Voordat je aan de originele tekeningen voor een tekenfilm kunt beginnen, moeten de stemmen van de figuurtjes op de band staan. Logisch, natuurlijk. Want de bewegingen van de mond, van het lichaam, de manier van lopen en gebaren, moeten uiteraard in overeenstemming zijn met wàt het figuurtje zegt en hoé hij het zegt. Een tijdrovende klus, zoals je direkt wel kunt lezen. En dan hebben we het nog niet eens over eventuele "na-gesynchroniseerde" versies. We hebben het hier uitsluitend over de originele versie.

Peyo : « Echt, ik dacht dat we in grote lijnen de teksten van de praatbellen uit het album konden aanhouden. Omdat je die ook al zo kort mogelijk houdt. Maar zelfs die teksten bleken veel en véél te lang. Dat was een knappe tegenvaller ! »

Marissen : « Een normaal gesproken zin van zo'n 15 tot 20 seconden is in een gesprek geen bezwaar. Voor een film wel. De kijker volgt niet meer en valt bijna in slaap ! »

Dus werden de geschreven dialogen van Peyo en Delporte drastisch ingekort. Totdat alleen de echt nuttige tekst overbleef. Vervolgens stelde iemand de heel logische vraag : « O.K., we hebben nou de tekst. Maar wie gaat die inspreken ?? ».

Een eenvoudige vraag. Maar wàt een probleem ! We zeiden het vorige keer al : je maakt zo'n figuurtje, je tekent het en de lezer geniet ervan, maar echt horen spreken... dat is er in een album niet bij.

Een extra-probleem : iedere lezer, jij ook, maakt zich bewust of onbewust een voorstelling van hoe een bepaalde figuur praat en met wat voor een soort stem. Hergé, schepper van "Kuifje", kreeg ooit eens een brief waarin stond :

"Lieve meneer Hergé, ik heb de laatste "Kuifje"-film gezien en ik vond 'm niet goed omdat kapitein Haddock helemaal niet spreekt zoals in de albums !"

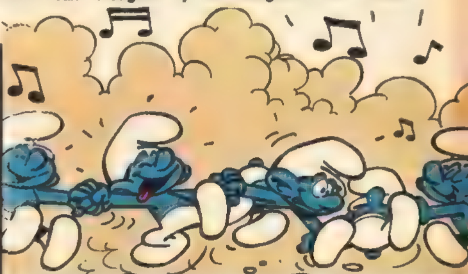
Een gigantische klus dus om iedereen zoveel mogelijk tevreden te stellen. Maar een klus die hoè dan ook met succes moest worden geklaard.

Peyo kreeg hulp van een hele ris mensen om bij elk figuurtje de juiste "stem" te zoeken. Een allemachtige partij mensen kwam opdraven om "proef" te spreken. Dagen gingen er voorbij voordat die proefopnamen allemaal op band stonden, nog eens waren doorgeluisterd en uiteindelijk een keuze kon worden gemaakt.

't Is hard werken, die audities van alle mogelijke figuren die hun stemmen ter beschikking willen stellen. Maar je lacht ook een hoop af. Het klinkt misschien gek, maar een geschikte "stem" herken je eigenlijk niet eens aan z'n manier van spreken of het timbre van z'n stem, maar aan zijn manier van doen wanneer hij de tekst spreekt. Zo iemand moet zich "inleven" in zijn rol-zonder-publiek. Hij moet gebaren maken, met z'n armen zwaaien, door de knieën gaan en zich van z'n hele omgeving geen ene moer aantrekken. Hij moet de rol niet

Nee, nee, geen carnaval. De smurfen dansen van vreugde bij de terugkeer van Johan.

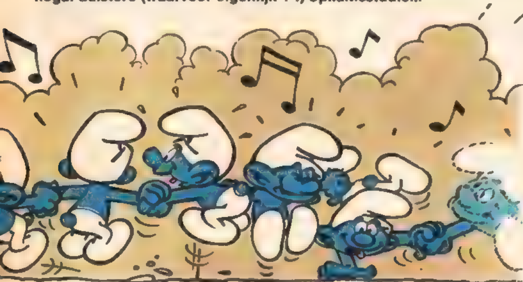

VAN TOON EN MICROFOON

Links regisseur Serge met een peuk in z'n mond vlak onder het bordje " verboden te roken ". Rechts Peyo die met de andere twee een bepaalde tekst voor Pirrewiet doorspreekt in de nogal duistere (waarvoor eigenlijk ? !) opnamestudio...

SERGE NADAUD

Serge heet de man. Een leuke vent, met wie je heel wat kunt aflachen. Hij is Rus van geboorte, maar toen hij vier jaar oud was, is hij naar het Westen gekomen. Daar probeerde hij met alle geweld architect te worden, maar de wiskunde die bij die studie te pas kwam deed hem de das om. Op aanraden van zijn wiskundeleraar is hij toen maar wat anders gaan zoeken.

Serge heeft voor de smurfenfilm de algemene leiding gehad bij de opnamen van de " stemmen ". Een ingewikkeld werkje waarover je alles in het bijgaande artikel hebt kunnen lezen. Als hij aan het werk is, verandert Serge in een soort vriendelijke perfectionist die met veel overtuiging en enthousiasme de acteurs dirigeert. Het goede resultaat van de film is dan ook zeker voor een groot deel aan hem te danken.

HENRI CREMIEUX

Hendrik is eigenlijk wel het mooiste voorbeeld van een acteur die zijn rol niet speelt maar lééft. In de film, tenminste in de originele versie ervan, doet hij de stem van Homnibus de tovenaar. En goed ! Hendrik IS Homnibus, zoals je op de foto's hiernaast duidelijk kunt zien.

De man is altijd zo geweest. Hij kan, denk ik, niet anders. Toen hij ooit eens, op het toneel, een rol moest spelen als accordeonist, heeft hij de melodietjes die hij moest spelen echt leren spelen. Vrienden van hem, die de optredens bijwoonden, complimenteerden hem na een voorstelling met zijn uitstekende " play back " van de liedjes. Hoe Hendrik ook praatte, het hielp niet. Zijn makkers wilden eenvoudig niet geloven dat hij de melodietjes werkelijk zelf speelde.

Het zal me niks verwonderen wanneer Hendrik, na zijn rol als Homnibus, denkt nu te kunnen toveren.

Hendrik... of liever Homnibus : « Slaap... Slaap... je ogen worden zwààr... »

spréken, hij moet de rol léven. Zonder uitzondering zijn degenen die de stemmen op de originele versie van de " Fluit met zes Smurfen " verzorgen, mensen die deze eigenschappen, vaak tot hilariteit van de andere aanwezigen, ten toon spreiden. Om een voorbeeld te noemen :

De stem van Vrouwe Barbara werd uiteraard gedaan door een vrouw. Een uiterst charmante vrouw overigens, van wie je je nauwelijks kunt voorstellen dat zij zo'n pinnige, zuinige en dreinerige persoon als vrouwe Barbara van een goede stem kan voorzien. Maar zij KON het. En hoe ! In de scène waar Pirrewiet haar op de tonen van de fluit met zes smurfen tot dansen dwingt smijt onze lieftallige stem haar tekst aan de kant en gilt, uit het hoofd en volkomen spontaan, precies die kreten en wanhopige zinnen uit die bij die bepaalde scène uit de film passen. Voor de stemmen van de andere belangrijke mannelijke rollen geldt precies hetzelfde. Ook zij **zijn** het personage dat ze van een stem voorzien. Ook zij gesticuleren, bewegen en beleven hun rol voortdurend.

Delporte : « Ja, ongelooflijk knap hoe die gasten dat doen. Alleen merkte ik nu pas hoe weinig vrouwen er eigenlijk in dit verhaal van Peyo meespelen. Jammer, jammer, jammer. Ik had echt gehoopt dat er op die auditie-dagen hele rissen leuke charmante " stemmetjes " waren komen opdagen ; begrijp me niet verkeerd, hoor... ik vind de mannen die meewerken verdraaid aardige jongens, maar een paar charmante stemmetjes... ach... »

" Indrukwekkend " is het passende woord voor de omgeving waarin de opnamen gebeuren. Je staat in een ruimte met schermen, regeltafels, mengpanelen, microfoons... je staat tussen plafonds die zijn bekleed met geluiddempend materiaal, schotten om bijgeluiden te weren, stoelen voor de acteurs, stoelen voor de belanghebbenden en wat weet ik nog meer... Er heerst een sfeer van professionaliteit in zo'n studio, waar je onherroepelijk van onder de indruk komt :

Peyo : « Klopt, iedereen loopt er met ernstige gezichten rond als je er binnen komt. Iedereen maakt zo'n beangstigend efficiënte indruk. Ik herinner me nog dat ik bij de eerste keer dacht : Potverdikkie, moet ik al die serieuze lui de pias laten uithangen voor m'n film ?! »

Regisseur, opnametechnici, acteurs, Peyo en de anderen zitten op hun plaats. Scène 115 wordt opgenomen, waarin Pirrewiet en een lakei meespelen. Michel, die de stem van Pirrewiet doet, kijkt naar het gedeelte van het story-board om zich een idee te vormen wat er zich later op het doek gaat afspelen. Hij overlegt nog even met Peyo. Dan gaat een rode lamp aan. De regisseur kondigt aan : « Scène 115, eerste maal ! »

De film-Homnibus terwijl hij dezelfde tekst uitspreekt. Zeiden we niet dat Hendrik zijn rol " leeft " ? !

Pirrewiet : « Heehee, wie we daar hebben ! (roepend) Hallo ! Heedaar ! Kijk eens ! Ik heb een fluit gevonden ! »

Lakei : (zachtjes) « Neeee toch ! (geveinsd blij) Oh, wat leuk voor u, meneer Pirrewiet ! »

Pirrewiet : « Luister even : ik speel wat voor je ! »

Lakei : « Oei... eh... heel even, ja ?... ik heb erg veel haast ! »

Pirrewiet : « Ja, ja, een heel kort liedje. »

Lakei : (tot dansen gedwongen door de toverfluit) « AAAAH ! NEE ! HOU OP ! NIET DOEN !... AAAAH ! »

Pirrewiet : « Moet je per se zo idioot doen als ik speel ?! »

Lakei : (buiten adem) « Ik... ik begrijp er niets van !... Ik wilde helemaal niet dansen !... Dit... dit is TOVENARIJ ! »

Pirrewiet : « TREITERIJ ! Stomme treiterij, bedoel je zeker ! »

« STOP », weerklinkt door de luidsprekers. De regisseur heeft genoeg gehoord. Vanuit het " glazen kooitje " geeft hij zijn op- en aanmerkingen :

« Die lakei doet 't goed... erg goed. Je hebt het helemaal te pakken, maar alleen... »

Maar alleen... tja... en dat soort opmerkingen maken dat een scène die op de film 32 seconden duurt, in totaal 42 minuten aan opnametijd kost. Dan is de spreker weer te ver van de microfoon... dan zit hij er weer te dichtbij. Dan moet-ie weer wat langzamer spreken en ga zo maar door.

Pas wanneer de tekst er tot in de perfectie op staat is de regisseur en is Peyo tevreden. Pas dàn wordt de volgende scène opgenomen. En die volgende scène hoeft dan niet noodzakelijk precies op de vorige aan te sluiten. Bij zulke opnamen wordt een zogenaamde " horizontale " planning gebruikt, dat wil zeggen : een zodanige volgorde aangehouden dat iedere acteur zoveel mogelijk alle scènes die hij moet doen, achter elkaar afwerkt zodat zijn " job " erop zit. Speelt bijvoorbeeld acteur A alleen in het begin en aan het eind mee, dan worden die twee scènes zoveel mogelijk achter elkaar opgenomen. Maar ondanks alles kost zo'n geluidsopname nog verschrikkelijk veel tijd.

Peyo : « Ik schaamde me alweer dat zulke korte tekstjes zoveel getalenteerde mensen zo'n boel werk bezorgden ! »

Maar dat vele werk is nodig. Als die stemmen er niet perfect opstaan, loopt al het werk dat daarna dient te gebeuren gevaar. De geluidsband moet alles wat erna komt stimuleren, aanzetten en enthousiast maken om het geheel nog beter, nog leuker, nog pakkender te maken. De geluidsband is het begin van een tekenfilm. En een goed begin is het halve werk. Hier misschien zelfs driekwart.

GEORGES PRADEZ

Het maakt eigenlijk niet uit welke " stem " Georges moet brengen. Het maakt ook niet uit welk " geluid " Georges moet maken. Die man kan eigenlijk alles uit z'n keel halen wat maar wordt gevraagd. Probeer maar eens het geluid na te doen wat een natte dweil maakt wanneer die op een leren kussen terecht komt. Vraag het Georges en hij doet het exact na. Net zoals de galop van een kudde bizons, het geknetter van mitrailleurs of het geprutttel van spruitjes in de pan.

Voor de film is hem gevraagd de rol van de koning te doen. Een waardige stem moest hij daarbij neerzetten... met een vleugje kinderlijkheid. Natuurlijk kunnen we hier niet omschrijven hoe het uiteindelijk klinkt. Maar als je de figuur van de koning uit het album kent, hoor je meteen dat de stem " geramd " zit. Typisch Georges. Die bij zo'n compliment z'n schouders ophaalt en weer vliegtuigjes gaat tekenen.

LUXE-ALBUM

De hele tekenfilm van Peyo De fluit met zes Smurfen zit in dit album. Met tientallen originele tekeningen en dia's uit deze nieuwste Smurfen-langspeelfilm. Stevig gekartonneerd. 225 F.

STRIPVERHALEN REEKS JOHAN EN PIRREWIET

Van ridder Johan en zijn schildknaap Pirrewiet zijn al 13 spannende stripalbums verschenen. Het 9de album in deze reeks diende als basisscenario voor de nieuwe tekenfilm.

1. De nederlaag van Basanau
2. De Heer van Rodenstein
3. De dwerg in het rotsbos
4. Het raadsel van de maansteen
5. De eed der Vikingen
6. De bron der goden
7. De zwarte pijl
8. De slotheer van Schoonburg
9. De fluit met 6 Smurfen
10. De oorlog der 7 bronnen
11. De ring der Merenbergers
12. Het onzalige land
13. De hekserij van Bozerik

[redacted]

Een frisse duik in de sprookjesachtige Smurfenwereld voor kleurgrage kinderen. 6 handige kleurboeken boordevol Smurfen. Per album 18 F.

[redacted]

Deze vrolijke, dekoratieve mobielen kan iedereen zonder moeite samenstellen. Er bestaan 3 verschillende modellen, met 7 kleurrijke filmfiguren elk. Per mobiel : 79 F.

MINI-ALBUMS

In deze gloednieuwe reeks worden de hoogtepunten uit de film in vlotte teksten en kleurrijke tekeningen verteld. Nr. 1 "Het steekspel", nr. 2 "Muziek voor Pirrewiet". Zijn andere titels in voorbereiding. Per album (met soepele omslag) 49 F.

REEKS DE SMURFEN

Van deze gezellige, avontuurlijke hoofdrolspelers uit de nieuwste Belgische tekenfilm zijn 9 albums verschenen boordevol grappen en fratsen. Per album 75 F.

1. De zwarte Smurfen
2. De Smurführer
3. De Smurfin
4. Het ei en de Smurfen
5. De Smurfen en de Kwakakwa
6. De ruimtesmurf
7. De leerling-Smurf
8. Dat moet je smurfen
9. Koppige Smurfen en Smurfe koppen

ZELFKLEVERS

Acht onverwoestbare, opvallende zelfklevers met Smurfen en personages uit de film, voor op de schooltas, fiets of auto. Prijs per twee : 35 F.

◀ POSTERS

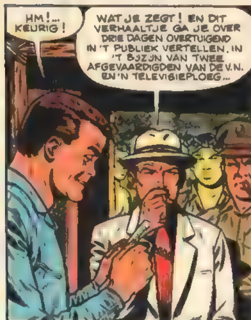
Deze unieke reeks van 12 zwart-wit posters, om te kleuren, sluit op mekaar aan en vormt samen één grote (4,80 m lange) wandversiering. Verkrijgbaar per 3, met een kleine kleurenafdruk en een stel kleurpotloden. Per pakket (3) 78 F.

Veltero en Shim eisen van Tumbler dat hij een publieke schuldbekentenis aflegt...

BUCK DANNY

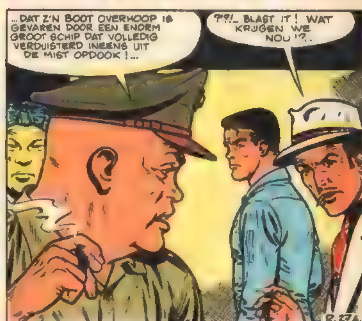

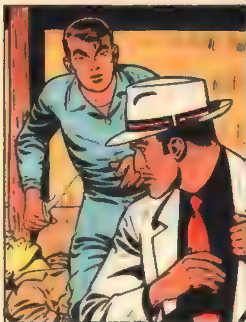

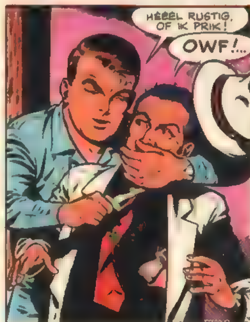

HAAIEN IN DE CHINESE ZEE

HUBINON · CHARLIER

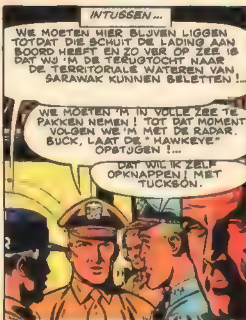

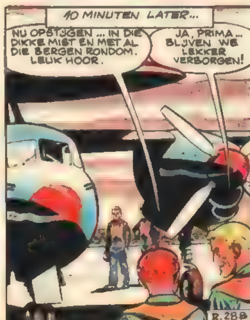

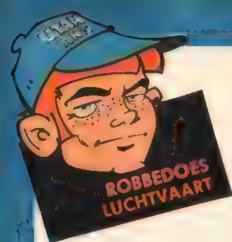

hallo, lui! gooi maar vol, die tank!

EEN BENZINESTATION OP 6.000 M. HOOGTE

« Boomer (1) aan piloot : drie jagers achter ons ! » Hè, hè, daar zijn ze dan. Snel trek ik de plug van m'n koptelefoon los en wurm me overeind van de paar vierkante decimeters die ze me hebben toebedeeld. Als ik me tussen de draaistoel van de boordwerktuigkundige en de tafel van de navigator door pers, neem ik me heilig voor op dieet te gaan. Maar het lukt. Via de romp, volgepakt met de tanks voor JP-4 jetbrandstof, kom ik achterin het toestel, bij de ruimte voor de " boomer ".

Zo'n vijftig meter achter ons toestel wat lager dan wij, zweven drie "Phantoms" sierlijk achter ons aan. Een prachtig gezicht waar je toch altijd weer even stil van wordt. Onze KC-97 volgt al een tijdje z'n "refueling-track" (2) op zo'n 6 kilometer boven het Duitse Beieren. Nog eventjes en duizenden liters brandstof verdwijnen in een mum van tijd in de dorstige kelen van de drie "Phantoms". Van dat gebeuren wil ik niets missen. Dus moet ik ook ergens weer m'n plug van de koptelefoon aansluiten. Waar ? « Dáár », wijst de boomer en geeft me meteen te kennen dat ik m'n kaken wel stijf op elkaar moet houden. Goed, goed, ik zeg echt niks. Net zo goed als ik moest verklaren volledig op eigen risico mee te vliegen.

« KRRRK ». M'n koptelefoon komt weer tot leven. Machtig ! Ik ben er weer helemaal bij ! Ik hoor weer, zie weer en ruik ook nog steeds de benzinelucht. Geen wonder ! In onze "kist" vervoeren we 22 000 liter brandstof met hoog octaangehalte plus nog eens 21 000 liter JP-4. Maar wanneer ik me over de schouder van de "boomer" heenbuig, zie ik weer zoveel moois dat die lucht alweer is vergeten.

M'n geweten (ja, ja, ik heb zoiets echt) gebiedt om nu te bekennen dat dat m'n derde vlucht is voor deze zelfde reportage. Twee leverden geen "stof" op, maar daarover direkt meer.

De ellende begon al op de Autobahn. In de buurt van Frankfort wemelt het van die grote autowegen en ze komen in de buurt van die stad ook nog eens samen in een gigantisch verkeersknooppunt. Voordat ik het gebouwtje van de Amerikaanse Air National Guard (ANG) had bereikt, waren er diverse zweetdruppels tussen m'n rug en m'n shirt (size "large") door geglibberd. Maar goed, ik was er ondanks alles op tijd en van voorgenoemd gebouwtje, eens onderdeel van een gigantische Zeppelin-organisatie, had ik een prima uitzicht op een reusachtige C5-A "Galaxy" en C-141 "Starlifter". Vergeleken bij die reuzen waren vijf Boeing KC-97L tankervliegtuigen maar speelgoed ! En toch zijn die kisten geen kleine jongens. De staart, de vleugels en het onderste deel van de romp, die uit 8-vormige segmenten is opgebouwd, komen van de B-29. De vier Pratt & Whitney motoren zaten oorspronkelijk op de B-50 en leveren elk 3500 pk. Op de L-versie komen daar nog eens 2 General Electric J-47 straalmotoren bij, die aan het eind van de vleugels zitten gemonteerd en elk 2500 kilo stuwkracht leveren. De KC-97L haalt met dit alles een kruissnelheid van 490 km/uur en een maximum snelheid van 690 kilometer op een hoogte van 7 600 meter.

Tanken in de lucht is niet nieuw. Het eerste experiment in deze sector stamt al uit 1923. Twee toestellen van het type De Havilland DH-4B voerden het uit, waardoor het ene toestel het maar liefst 37 uur en 15 minuten in de lucht kon uithouden. Boeing ging in 1948 serieus over de mogelijkheden nadenken en in 1950 waren drie KC-97A tankervliegtuigen voor gebruik gereed. In de volgende jaren volgden nieuwere types met grotere laadcapaciteit en zwaardere motoren. De Amerikaanse luchtmacht zag ook het nut van de tankers en bleef orders plaatsen. In 1956 ging de 888ste en laatste KC-97 de fabriek uit. Ze werden vervangen door de KC-135, en de "oude" 97's werden ingedeeld bij de Air National Guard van verscheidene staten. Bij toerbeurt vlogen die tankereenheden naar Europa om de aldaar gestationeerde Amerikaanse jagers tijdens hun vluchten van het nodige "sap" te voorzien.

Ik ben te gast bij de ANG-groep afkomstig uit de staat Utah. Raar stelletje gasten ! Met een allemachtig moeilijk accent. Tijdens de "briefing" verstond ik dan ook eigenlijk alleen maar « We're going to refuel the 36 from Bitburg » (We gaan het 36ste uit Bitburg voltanken.) Mij is het om het even. Al komen ze van de Noordpool, als ik maar mee mag vliegen. Snel glip ik in m'n "Nomex" (3), gesp het harnas van m'n parachute om en waggel naar de kist met het serienummer 52-2718. Start is voorzien voor 13.25 u.

Voordat het zover is, moet ik nog een paar dingen weten. De "boomer", in het burgerleven een verzekeringsagent, wijst me waar de parachutes liggen — de goeie kerel kan zeker z'n burgerbaantje niet vergeten — en laat me zien hoe ik op de beste manier door een of ander rond luik kan komen wanneer er een bepaald alarmbelletje lawaai begint te maken. Dat belletje wordt ook nog eens getest. Voor als het echt nodig is. Brrr. Ik krijg een plaats toegewezen vanwaar ik een duister uitzicht heb op de tanks nummers 17 en 18. Wel verdikke ! De alarmbel

gaat weer. Nou ja, geen paniek. We staan nog op de grond en geen van de motoren draait. Ik besluit dan ook maar op m'n plaats te blijven zitten. Die me trouwens toch niet zo erg bevalt. Naar de cockpit dan maar. En tot m'n grote opluchting schopt kolonel William Towsley me er niet uit. Ik mag zelfs plaatsnemen op de " jump-seat " achter hem. Via vier meter snoer sluit ik m'n koptelefoon aan en wacht op de dingen die gaan komen.

Die komen bulderend. De co-piloot start de stuurboord straalmotor. De grondploeg is klaar, de verkeerstoren ook — die spreekt ons nu aan als " Burma one-one " die brandstof moet leveren aan " Sweet Apple ", bestaande uit " Two-three Alfa, Bravo en Charlie ". Nee, nee, je leest momenteel NIET de spelletjespagina. Kalm nou maar, ik snapte er in het begin ook geen snars van. Lees nog maar een keer opnieuw. Dan is alles vast een stuk duidelijker.

De boordwerktuigkundige houdt het starten van de propellermotoren in de gaten. Hij telt af « Vier, drie, twee, een... » De motoren worden gestart. « Twee, vier, zes... » De man telt nu het aantal omwentelingen van de schroeven. Bij de 20ste toer moeten ze vanzelf gaan draaien. En dat gebeurt ook. Precies op het verwachte moment beginnen de 28-cylinder motoren te kuchen en komen dreunend tot leven.

De co-piloot start ook de bakboord-straalmotor. Voor beide is alleen hij verantwoordelijk. Logisch. Want als die dingen bij de start kuren zouden vertonen, betekent dat dat het toestel onverbiddelijk uit de baan zou vliegen wanneer de co-piloot niet onmiddellijk kan ingrijpen.

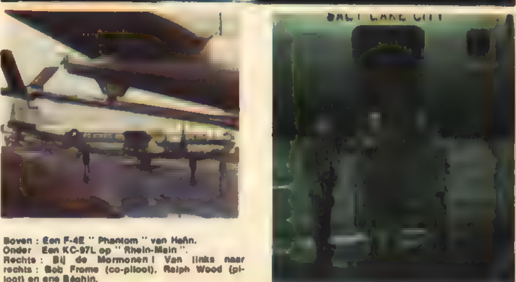
Maar alles gaat goed. Na een snelle tocht over de startbaan gaan we de lucht in en na twintig minuten zitten we op ons " refueling track ". En bovendien midden in de wolken. Gedonder dus, want bij operaties als deze is enig visueel contact beslist nodig. Towsley weet dat beter dan wie dan ook, en last de operatie af. Ik vloek inwendig natuurlijk.

De volgende dag, zelfde bemanning maar een ander toestel. Weer gedonder. Er is iets met de radioapparatuur. Tenminste met het VHF-deel ervan, dat het hele radioverkeer in de omtrek schijnt te verzieken. Alleen de UHF-apparatuur is nog te gebruiken. Net als dat is vastgesteld... BANG !.. Iedereen verstijft. Ik het meest. BANG !... het hele toestel trilt. De schokken worden steeds harder en volgen elkaar steeds sneller op. Ik voel me allesbehalve lekker. De intercom is een ratjetoe van vragen en antwoorden. De twee piloten kijken om. Moeten we eruit ? Ik zit me net af te vragen welke van m'n twee camera's ik mee zal nemen, als ik merk dat die twee grapjurken met de boordwerktuigkundige zitten te kletsen. Motor nummer twee heeft kuren. De druk is weggevallen in dat ding. Gemier en gemorrel aan schakelaars en handles. Niks aan te doen. De 28 cylinders rammelen en ratelen. De motor wordt afgesloten en een paar seconden later komt de 5.5 meter metende Hamilton Standard Hydromatic Constant Speed-schroef in vaanstand tot rust. Weer geen foto's. Of misschien toch een paar ! Want in overleg met de verkeersleiding besluit Towsley niet " zwaar " te landen en brandstof te lozen. Dat moet toch een spectaculair gezicht zijn !! Ik haast me dan ook naar achteren, naar de boomer die de " slurf " losgooit en de toevoer open draait. Pfah ! D'r komt een zielig straaltje vloeistof uit. Pech, pech en nog eens pech. Voor mij, maar vooral voor Towsley die nu, volledig geladen, een landing moet uitvoeren. Zodra de verkeersleiding meldt dat op de grond hulpdiensten gereed staan, gaan we op de baan af... en maken de zachtste landing die ik ooit heb mogen meemaken !

Onze kist komt in de buurt van een ander tankervliegtuig tot stilstand. « Als je vlug bent, kun je met hen mee ! » brult Towsley me toe. Dat laat ik me geen twee keer zeggen. Zo snel als ik kan wurm ik me uit het toestel, spring op het beton en ren naar het andere vliegtuig. « Te laat ». gebaart een man van de gronddienst, maar radioverkeer tussen de cockpits van de twee kisten maakt 't voor me in orde. Een luik gaat open en ik kan aan boord. Zal het nu eindelijk lukken ? Het lijkt er niet op, want de " boomer " van dit toestel merkt dat er een parachute te weinig is. Ik duik in elkaar van ellende. Gelukkig tref ik weer een prima-gehumeurde bemanning. Ze wachten tot er een extra-valscherm aan boord wordt gebracht. Pfff, wat een mazzel !

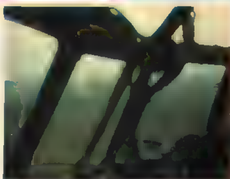
Opnieuw ga ik de lucht in, op weg naar drie Phantoms van de basis Hahn. Ze wachten al op de afgesproken plaats, en de " boomer " gaat direkt aan het werk. Hij laat de eerste van de drie tot op 18 meter van de tanker komen. Daarna leidt hij dat toestel met sprongen van drie meter dichterbij komen... een uiterst precies werk bestaande uit loeren door de ramen en brullen in de microfoon. Als de dorstige jager dicht genoeg is genaderd, gaat de " boomer " met de hydraulische " slurf " aan de gang. Het eind daarvan moet precies in de vulopening vlak achter de cockpit van de jager terecht komen. KLANG ! Gelukt. De verbinding is tot stand gebracht en in drie minuten stromen 4 750 liter brandstof van het

Boven : Een F-4E " Phantom " van Hahn.
Onder : Een KC-97L op " Rhein-Main ".
Rechts : Bij de Mormonen ! Van links naar rechts : Bob Frome (co-piloot), Ralph Wood (piloot) en ene Béghin.

▲ Een KC-97 op punt van landen op Frankfort International.

◄ Een "Phantom" komt even kijken bij de KC-97 !

▼ De plaats van de "boomer" : luiken, zuurstofflessen, noodpompen, brandblussers en nog een hele reut meer...

ene naar het andere vliegtuig. Voor haastgevallen kan die hoeveelheid worden opgevoerd tot 3000 liter per minuut, waarmee een druk van 3 kilo per cm2 is gemoeid !

Voordat je het beseft zijn alle drie de toestellen "vol". Een snelle groet met de vleugel en weg zijn ze. De opdracht is uitgevoerd. Tijdens de retourvlucht staat de "boomer" me zijn plaats af, vanwaar je een uniek uitzicht hebt op het landschap beneden. Plat op m'n buik, maar uiterst comfortabel, bekijk ik meren, bossen en steden. Voor geen goud zou ik zo'n belevenis willen missen !!

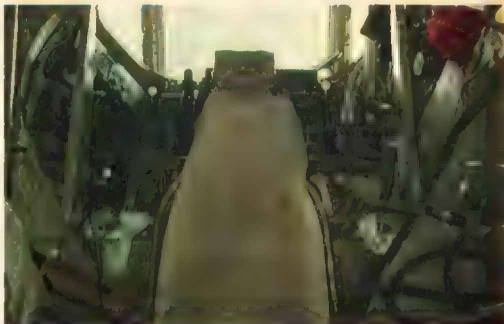
Jean-Luc Béghin.

---

(1) Pompbediende — degene die de bevoorradingsslurf leidt, plaatst en bedient totdat de tankende jager "vol" zit.

(2) Bevoorradingskoers

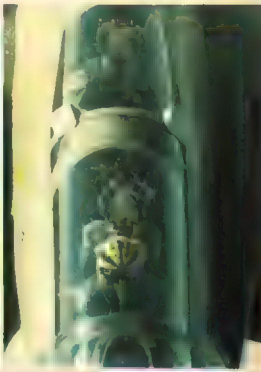
(3) (Voor ongeveer 60 seconden) brandvrij kostuum

Dit kunstwerk siert de ingang van de "briefing-room" van de groep Utah ANG. De ballontekst luidt : "Dat is dat dolle Guard Squadron van thuis in de States". ▼

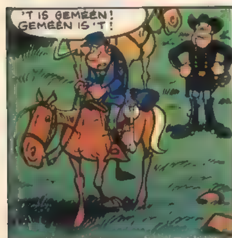

Een schitterende kijk op een F-4E. De piloot en Radar-operator met hun gele helmen zijn duidelijk te zien, evenals de buiten aangebrachte achteruitkijkspiegels. ►

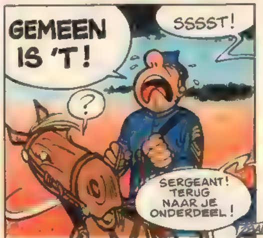

NEE MAAR, ZEG! WIE VIEL ER ALS EERSTE AAN ?!... WIE BRAK ER ALS EERSTE DOOR?! EN WIE NAM JEWITT GEVANGEN?!... NOU, WIE?!... WIE?!...
GENOEG, SERGEANT! TERUG NAAR JE ONDERDEEL!

MA... MAAR?..
DA'S EEN BEVEL!...
ALS WE SERGEANTEN AL ONDERSCHEIDEN, IS 'T END ZOEK!
LACHEN!

'T IS GEMEEN! GEMEEN IS 'T!

UW NAAM ZAL SCHALLEN OVER DE WERELD, KAPITEIN. U WORDT BEROEMD!
KLAP KLAP KLAP KLAP
NIET BEWEGEN!
ZWOESJ

GEMEEN IS 'T!
SSSST!
?
SERGEANT! TERUG NAAR JE ONDERDEEL!

NEE! IK VERREK HET! HOOR JE DAT?! IK VERREK HET!...
?
NIET BEWEGEN!

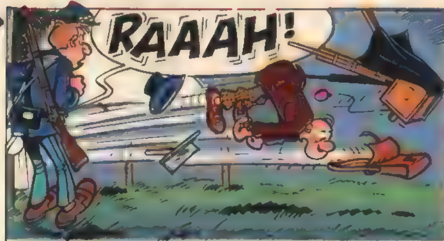

LEGER? SPLRRT! CAVALERIE? SPLRRRRT! SPLRRRRT!
OOOOH!
ROEP DE WACHT!
ZWOESJ

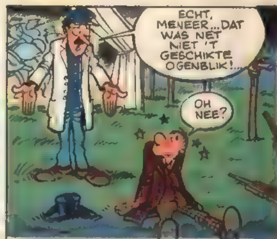

DE VOLGENDE KEER VALT U MAAR ALLEEN AAN, KAPITEIN. HELEMAAL ALLEEN!.. HA HA HA!

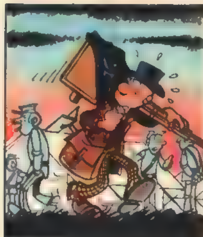

LAAT LOS! IK WIL WEG! DONDER OP!...
GOED BINDEN! HIJ KON WEL 'NS GEVAARLIJK WORDEN!

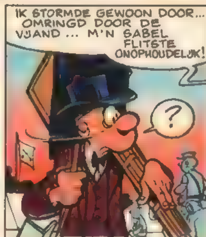

OPGEPAST!... NIET MEER BEWEGEN!
ZWOESJ

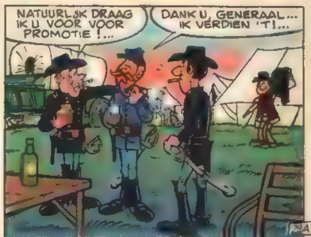
vervolg

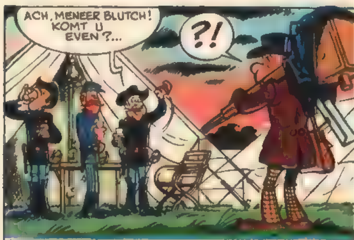

RAAAH!

ECHT, MENEER... DAT WAS NIET 'T GESCHIKTE OGENBLIK!...
OH NEE?

IK STORMDE GEWOON DOOR... OMRINGD DOOR DE VIJAND ... M'N SABEL FLITSTE ONOPHOUDELIJK!
?

NATUURLIJK DRAAG IK U VOOR VOOR PROMOTIE !...
DANK U, GENERAAL... IK VERDIEN 'T!...

ACH, MENEER BLUTCH! KOMT U EVEN ?...
?!

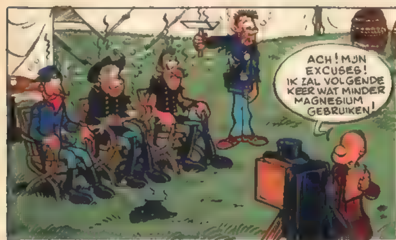

... MAAK EVEN EEN INFORMEEL PLAATJE... VOOR 'T FAMILIE -ALBUM!
NATUURLIJK, GENERAAL... NATUUURLIJK!
KNIP
SOLDAAT!

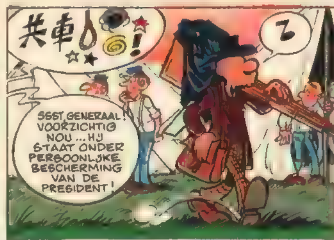

OPGEPAST! NIET MEER BEWEGEN!

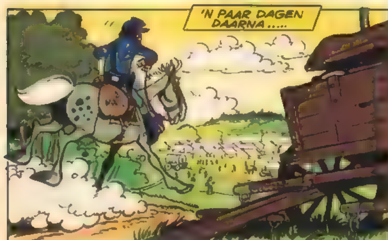

WHAM
PRACHTIG!
KLIK

Blauwen in zwart-wit

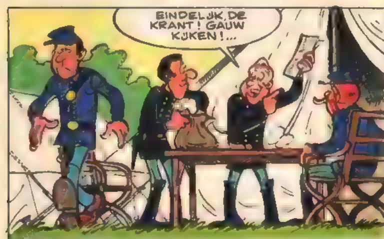
LAMBIL • CAUVIN

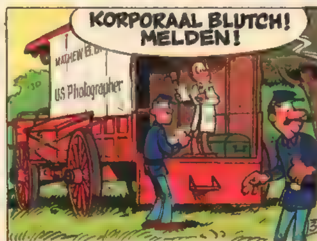

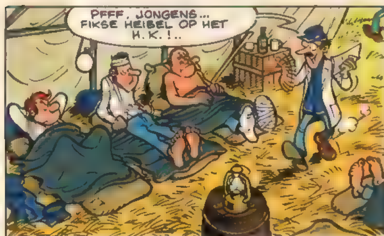

vervolg

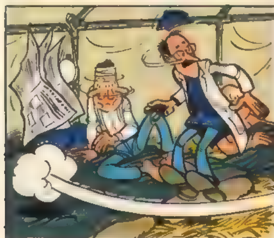

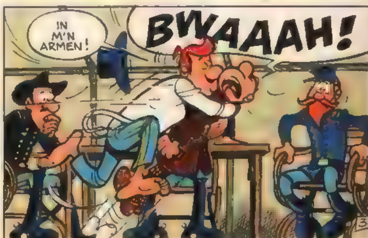

wordt vervolgd

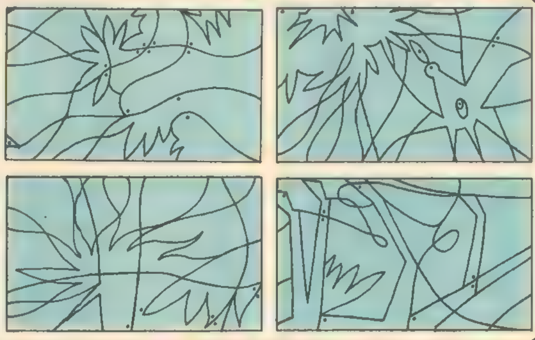

Smurf mee !

door BOLLEN

1

Hee dat is Smurf! Als je alle smurfjes met een stip erin zwart smurft, en de vier vakjes met een schaar uitsmurft, krijg je vier stukjes van een puzzel. Als je die goed neersmurft zie je een leuke tekening!!

2

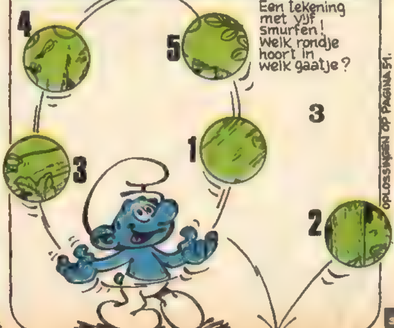

Via welke ingang kom ik goed door de doolhof heen zodat ik de verwenste smurf te pakken krijg?!

OPLOSSINGEN OP PAGINA 51.

robbedoes

VRIJ VEL VOOR

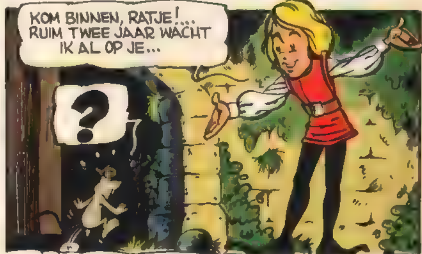

!

DAAR KOMT ER EEN! EINDELIJK! EN NOG EEN LEUKE OOK!

BURPS!
OH, VERSCHONING
ZOOOO, EN EEN LEKKER KOPJE KOFFIE...
...EH... IK HOOP DAT JE ME TENMINSTE EEN BEETJE AARDIG VINDT...
BISCUITS

ZIT 'R AL SUIKER IN?

EH... JA!...JA! MAAR VIND JE ME EEN BEETJE AARDIG?!...

OCH... IK BEN GEWOONLIJK NIET ZO DOL OP MENSEN. MAAR JIJ BENT ECHT WAT ANDERS!...

MOOI! ZOU JE ME DAN MISSCHIEN EEN HEEL KLEIN KUSJE WILLEN GEVEN?
?

VOOR JOU IS DAT TOCH NIET ZO'N OPGAAF... EN VOOR MIJ IS HET HEEL BELANGRIJK!
NOU JAAAA, ZEG...

SMAK!

PLOEFF
?

ACH JA... IK KREEG TWEE JAAR TERUG WOORDEN MET EEN TOVENAAR. DIE VERANDERDE ME TOEN IN EEN MENS. JIJ HEBT DOOR JE KUS DIE BETOVERING VERBROKEN!!!
28

Operatie KAMIKAZE

J. DEVOS

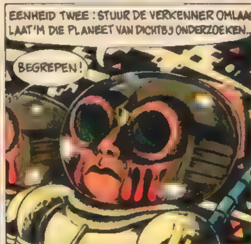

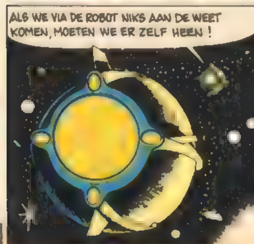

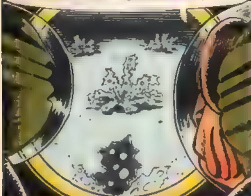

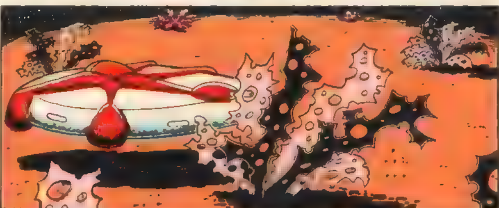

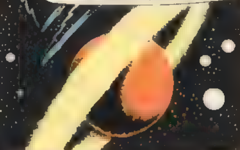

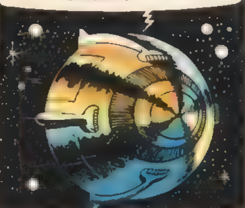

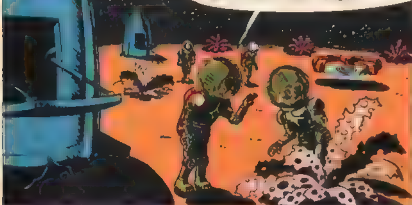

EN DIE RARE DINGEN DAAR... ZOUDEN DAT PLANTEN ZIJN?! IK KAN ZE MET GEEN MOGELIJKHEID THUISBRENGEN!

GERUISLOOS VOORTGLIJDEND OP Z'N LUCHTKUSSEN ONDERZOEKT DE VERKENNER ELKE VIERKANTE METER GROND...

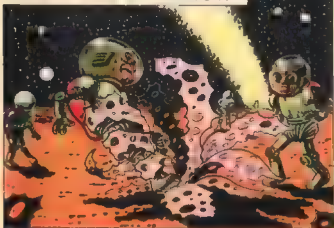

'N KLEIN PLANEETJE. DE VERKENNER IS IN EEN KWARTIER ROND. NOG STEEDS GEEN ZICHTBAAR GEVAAR ONTDEKT. ALLES LIJKT DOOD, TOTAAL GEEN ZICHTBAAR LEVEN...

LATER...
WAT DOEN WE? LATEN WE DIE VERKENNER ALLES NOG EENS NAZOEKEN?
TJA, WE MOETEN BESLIST DE AARD VAN DAT GEVAAR ONTDEKKEN!

WE GAAN ZELF OP ONDERZOEK UIT! MOTOREN STARTEN!

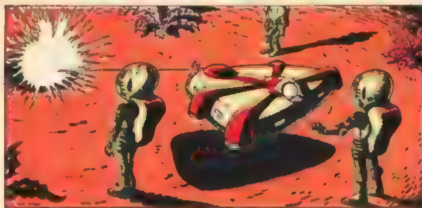

EEN TIJD LATER...
NOU 'NS VERDER ZIEN. DE VERKENNER BLIJFT HIER EN DEKT ONS...

DE GROND IS BIKKELHARD... EN ER IS ALLEEN MAAR DIE ONBEKENDE BEGROEIING!
VREEMD! DIE PLANTEN LIJKEN WEL VAN RUW METAAL!

DAN SLAAT HET IETS TOE! ONVERWACHT!

ONDER AFGRIJSELIJK GEKNERS VERDWIJNT DE ASTRONAUT TUSSEN DE METALEN TENTAKELS...

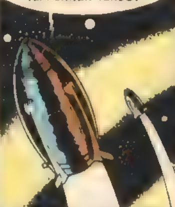

PAS OP! 'T ZIJN DE PLANTEN! VERKENNER! OPEN HET VUUR MET KRACHT DRIE! NU!

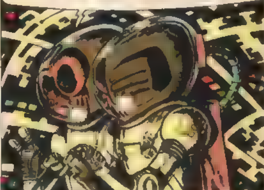

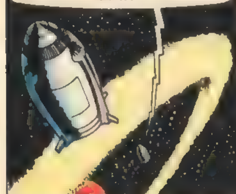

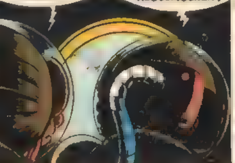
DIE DINGEN VALLEN AAN! TERUG IN HET SCHIP EN WEG HIER!

ZE KOMEN OVERAL UIT DE GROND! ALS DE VERKENNER ZE MAAR ZOLANG KAN TEGENHOUDEN!

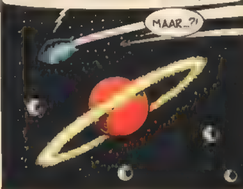

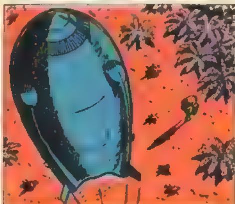

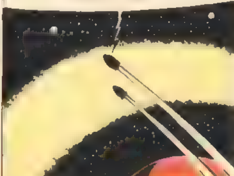

NOG EENMAAL BEROERT HET STAARTVLAK VAN HET SCHIP DE TROOSTELOZE OPPERVLAKTE VAN DE PLANEET...

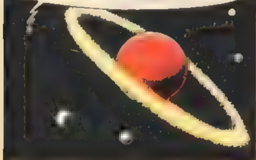

VAARWEL, COMMANDANT!
HET BESTE, LOTAK!

COMMANDANT AAN EENHEID TWEE: VOLG EENHEID EEN MET MAXIMAAL VERMOGEN. DAT IS EEN BEVEL!

GELUIDLOOS STIJGT EENHEID EEN OP. DE COMMANDANT DOET ZIJN LAATSTE STAPPEN...

EENHEID TWEE: DIE PLANEET IS IN FEITE EEN RUIMTEMONSTER! EEN WEZEN DAT ALLES VERNIETIGT DAT ER LANDT!...

OP DIE PLANEET VERSLINDT EEN PLANT DE COMMANDANT VAN DE PATROUILLE, MET ATOOMLADING EN AL!...

DE COMMANDANT OFFERT ZICHZELF OP OM DAT MONSTER ONSCHADELIJK TE MAKEN. LET OP: IK ACTIVEER DE LADING DIE HIJ BIJ ZICH HEEFT. DAARMEE BLAZEN WE DE ZAAK OP. VAN BINNEN UIT!!

DE RUIMTE GEEFT... EN DE RUIMTE NEEMT.
EINDE

MISTER KIT stelt voor: CARRO ARMATO M13/40

(Italaerei 1/35)

In de laatste Wereldoorlog hebben Italiaanse tanks weinig lauweren geoogst. Maar zoveel van die tanks waren er ook niet. Ze zijn wel ontworpen, maar door allerlei omstandigheden zijn maar een paar van die ontwerpen verder gekomen dan het "papieren stadium". Een van die weinige was de "Carro Armato M13/40", een gezamenlijk produkt van Fiat, Ansaldo, en Spa. Een prima tank, speciaal ontworpen voor dienst in de gebieden rond de Middellandse Zee en dan vooral de woestijn.

Er is echter een "maar". Het duurde namelijk twee jaar voordat deze Italiaanse tank werkelijk operationeel werd. En als je een hoogwaardig technisch produkt als een tank twee jaar lang niet aanpast, is het verouderd. Dat was nu precies het geval met de M 13/40 toen die z'n partij kwam meeblazen op de slagvelden rond Tobroek, eind '41.

Ondanks het feit dat de M 13/40 slechts oppervlakkig werd aangepast aan de omstandigheden — dit in tegenstelling tot de Duitse Pz. III die voortdurend effectief werd verbeterd — heeft hij lange tijd dienst gedaan. Veel verschillende legers — tot het Australische toe! — hebben van zijn diensten gebruik gemaakt. En waren het erover eens dat het een uiterst wendbare tank was, met een prima bewapening en een mate van comfort die je niet zou verwachten bij zo'n rustieke bouw.

Daar staat tegenover dat de pantsering veel te dun was... en ook nooit dikker is gemaakt. Bemanningen probeerden vaak met zandzakken of losse pantserplaten de pantsering te verzwaren om zo (vaak denkbeeldig) beter bestand te zijn tegen vijandelijk antitank geschut.

Zoals zoveel legermaterieel van Italiaanse origine, is ook de M 13/40 uiteindelijk in het vergeetboek geraakt zonder dat er uit dit ontwerp een ander en verbeterd produkt is ontstaan. Dat is jammer. Want de lauweren waarop de Italiaanse oorlogsproducenten te snel zijn gaan rusten hadden door de M 13/40 best kunnen worden geoogst.

De M13/40 van Italaerei.

Een uitstekend model op schaalgrootte 1/35. Zoals we van Italaerei gewend zijn! De "kit" is tot in de kleinste details perfect nagebouwd, de verschillende onderdelen passen uitstekend, en de prijs hoeft geen bezwaar te zijn. Daarbij komt nog dat de fabriek moeite heeft gedaan ook op de gebieden waar anderen het nog wel eens laten afweten, volledig te zijn, namelijk wat betreft de plakplaatjes, het montageschema en wat achtergrond-informatie over het model. Bij dit model zitten dat soort dingen er allemaal prima-uitstekend verzorgd bij.

Jammer alleen dat de kwaliteit plastiek wat zwak is. Vooral de kleinere onderdeeltjes beschadig je nogal gauw, vind ik. Een iets dikkere soort plastiek lijkt me niet overbodig.

Dan wat opmerkingen over de afwerking, omdat de bouw van de kit zelf me geen probleem lijkt. De woestijn-versie van de M 13/40 krijg je door je kit te beschilderen met HUMBROL "sand" kleur 63. Vergeet vooral niet roest, slijtageplekken en andere beschadigingen aan te brengen. Die zandkleur werd, toen de strijd zich verplaatste naar Sicilië en het Italiaanse schiereiland, vaak voorzien van groene camouflage-vlekken. Dat kun je op jouw model natuurlijk ook doen. Het beste kun je een mat-middelgroen kiezen, die je vast vindt in het Humbrol-rekje bij je winkelier.

De Duitse en Italiaanse legers speelden vaak "leentje-buur". Je moet dus niet gek opkijken als je ooit eens een foto ziet van een Italiaanse M 13/40 met Duitse onderscheidingstekens. Misschien vind je dat ook wel leuk voor jouw model. Welnu, niemand belet je om op de geschutstoren een paar ijzeren kruisen te plakken!

Genoeg ideeën. Mooi. Dan gauw aan de slag. Veel plezier en tot de volgende keer.

Mister Kit.

speel en win volop sinaasappelen en posters met het grote spel van de *Spaanse Sinaasappelen*

van de 1ste tot de 4de prijs:
50 kg sinaasappelen

van de 5de tot de 20ste prijs:
25 kg sinaasappelen

van de 21ste tot de 81ste prijs:
5 kg sinaasappelen

van de 82ste tot de 2.000ste prijs:
een reuze poster

Mass Conseils / Oscar

REGLEMENT

1. De wedstrijd is open van 5 februari tot 28 februari 1976 voor iedere fysische persoon met woonplaats in België uitgezonderd het personeel van het Syndikaat voor Spaans Fruit, zijn reklamebureau en hun familie
2. Iedere deelnemer mag zoveel deelnemingsformulieren inzenden als hij wil, op voorwaarde dat zij volledig ingevuld en vervolledigd zijn
3. Om geldig te zijn moet elk deelnemingsformulier op de aangeduide plaatsen en in hoofdletters naam voornaam, leeftijd, volledig adres en postnummer van de deelnemer vermelden en onder gesloten en voldoende gefrankeerde omslag vóór 7 maart 1976 (waarbij de postdatum doorslaggevend is) verzonden worden naar Informens - Spania Wedstrijd - Montjoielaan 165 - 1180 Brussel Onvoldoende gefrankeerde of aangetekende zendingen worden geweigerd
4. De winnaars zijn de personen die op vragen 2 en 3 juist geantwoord en het ideale antwoord op de eerste vraag het meest benaderd hebben Dit antwoord zal door het totaal van de antwoorden bekend worden Er wordt slechts één prijs per winnaar toegekend De winnaars zullen zo vlug mogelijk persoonlijk per brief verwittigd worden
5. De wedstrijd staat onder het toezicht van Meester Delhaise, gerechtsdeurwaarder te Brussel
6. De ex aequo's, wanneer zij voorkomen, worden verdeeld door een of meerdere bijkomende vragen waarvan de organisatoren zich het recht voorbehouden ze hen te stellen Door deel te nemen aan de wedstrijd verklaart elke deelnemer zich zonder voorbehoud akkoord met dit reglement en met de beslissingen die door de organisatoren worden genomen
7. Over deze wedstrijd wordt er geen briefwisseling gevoerd De organisatoren wijzen alle verantwoordelijkheid van de hand voor niet ontvangen of niet afgeleverde formulieren in de voorziene tijdspanne
8. De prijzen zijn niet omwisselbaar in speciën.

ANTWOORDFORMULIER

terug te zenden vóór 7 maart 1976 naar Informens - Spania Wedstrijd - Montjoielaan 165 - 1180 Brussel

Vraag 1 Spaanse Sinaasappelen met het Spania waarborgsetiket worden het meest verkocht Naar jouw mening rangschik van 1 tot 4 de vier hoofdredenen volgens hun belangrijkheid

Ze zijn dichterbij, dus verser ☐ Ze zijn smakelijker om te eten ☐

Ze bevatten meer vitamine C ☐ Ze bezitten meer sap ☐

Vraag 2 Er is een gewilde fout in de kleuren van het Spania etiket geslopen maak een cirkeltje rond de plaats waar de fout zich bevindt (een kleine wenk ga in een winkel kijken hoe het echte etiket eruit ziet)

Vraag 3 (schiftingsvraag)
Wat is de geboortedatum van het kind dat voor deze advertentie geposeerd heeft?

dag	maand	jaar

Naam

Voornaam Leeftijd

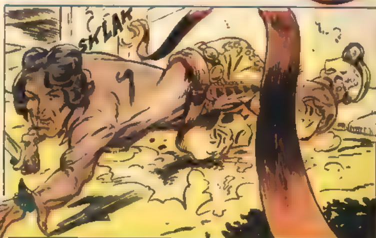
Adres Bus

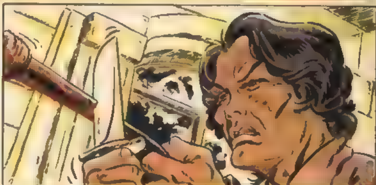
Plaats Postnummer

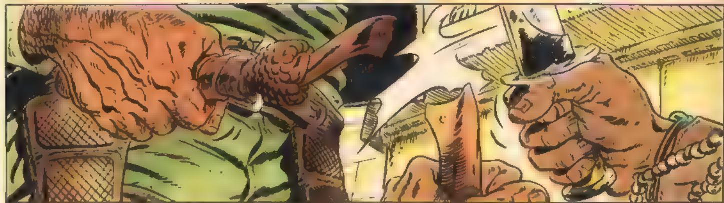
Navaho Kid

MAAR HET INDIANENBLOED VAN NAVAHO KID, ZOALS ZANDOOG DOOR DE BLANKEN WORDT GENOEMD, VERLOOCHENT ZICH NIET. IN EEN FRACTIE VAN EEN SECONDE BEOORDEELT HIJ DE SITUATIE EN ...
DAMN! DIE VENT IS ZO LINK ALS EEN LOOIEN DEUR! HIJ HOUDT HERNANDEZ IN ONS SCHOOTSVELD!

SKLAK

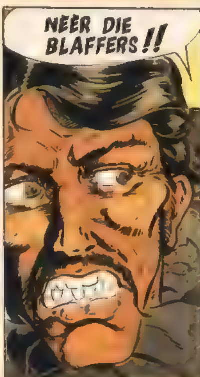

strijd om de witte vleugels

MASSON · BROUYÈRE

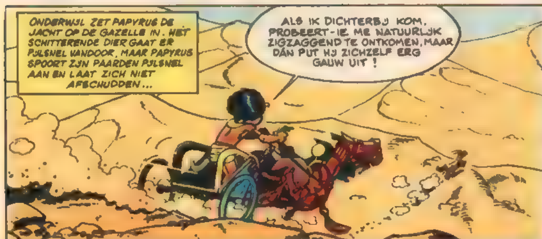

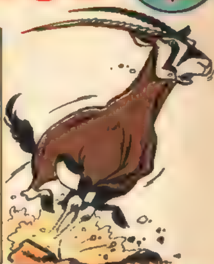
wordt vervolgd

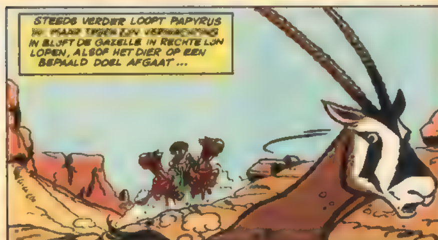
PAPYRUS

ONDERWIJL ZET PAPYRUS DE JACHT OP DE GAZELLE IN. HET SCHITTERENDE DIER GAAT ER PIJLSNEL VANDOOR, MAAR PAPYRUS SPOORT ZIJN PAARDEN PIJLSNEL AAN EN LAAT ZICH NIET AFSCHUDDEN...
ALS IK DICHTERBIJ KOM, PROBEERT-IE ME NATUURLIJK ZIGZAGGEND TE ONTKOMEN, MAAR DAN PUT HIJ ZICHZELF ERG GAUW UIT!

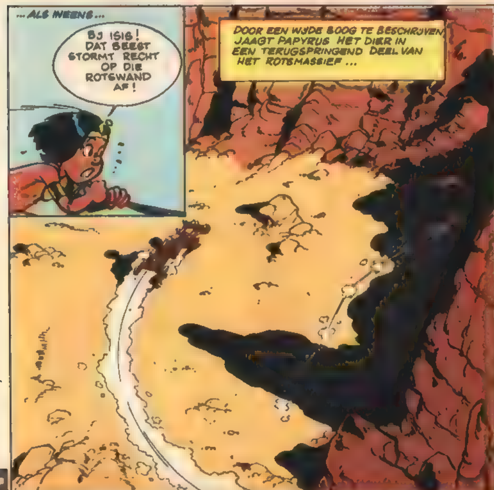

STEEDS VERDER LOOPT PAPYRUS ZIJ MAAR TEGEN ZIJN VERWACHTING IN BLIJFT DE GAZELLE IN RECHTE LIJN LOPEN, ALSOF HET DIER OP EEN BEPAALD DOEL AFGAAT...

DE KRACHTMETING LIJKT NOG VOLLEDIG OPEN ..

...ALS WEENS...
BIJ ISIS! DAT BEEST STORMT RECHT OP DIE ROTSWAND AF!
DOOR EEN WIJDE BOOG TE BESCHRIJVEN JAAGT PAPYRUS HET DIER IN EEN TERUGSPRINGEND DEEL VAN HET ROTSMASSIEF...

...BLOKKEERT OGENBLIKKELIJK DE ENIGE TOEGANG EN MAAKT ZICH OP VOOR DE AFREKENING...
NOU HEB IK 'M!

MAAR ÉÉN SECONDE LAAT PAPYRUS HET DIER UIT HET OOG, EN...
... ALLE GODEN!?
DE GIETER

DE HEER VAN DE DRIE DEUREN

VERGEEFS ZOEKEN PAPYRUS' STOMVERBAASDE OGEN DE DOOR MACHTIGE ROTSEN GEDOMINEERDE INHAM AF...

DAT BEEST IS VERDWENEN?!... HOE KAN DAT NOU?! 'T KAN NERGENS UIT!

DIE WAND IS VEEL TE STEIL! ZELFS VOOR EEN GAZELLE! IK... IK SNAP ER HELEMAAL NIETS VAN!

VERDWAASD STAART PAPYRUS IN HET ROND, TOT...

?

HOEFSPOREN! EN DIE HOUDEN HIER INEENS OP!

KAN DAT BEEST DOOR ROTS HEENLOPEN?!

HUH?!

OOH! EEN ROTSSPLEET! HELEMAAL TOT BOVEN AAN TOE! BIJ RE! JE KUNT ER HONDERD KEER LANGSLOPEN ZONDER DAT JE 'T ZIET!

VASTBERADEN LOOPT PAPYRUS DE SMALLE SPLEET IN DIE SCHIJNBAAR RECHT NAAR HET INWENDIGE VAN HET MASSIEF LEIDT...

!

DAAR IS DAT BEEST!

wordt vervolgd

TOFFE TIKO

EEN VOLLEDIG SUSKE EN WISKE VERHAAL

Een poster met een volledig "Suske en Wiske" verhaal in nagenoeg 300 beelden, dat nooit in de handel komt.

U kunt het verwerven door 24 Zip omslagen of 48 Zip Junior omslagen met een briefje van 20 fr (voor de verzendkosten) te sturen naar General Chocolate - Promotiedienst, De Beukelaer - Pareinlaan te 2410 Herentals.

ZIP

je geniet er "langer" van

NOVESIA
De Beukelaer

Koncept

PLANT 'N KNOL

12 jaar Nieuwerkerk a/d IJssel
HENNIJ v. Houweling 's Gravenweg 94

 Oplossingen der smurfen

1 DE PUZZEL

Op de tekening staat een hertje.

2 DE DOOLHOF

Gargamel moet ingang 2 nemen.

3 DE 5 SMURFEN

Rondje 1 - gaatje B.
Rondje 2 - gaatje A.
Rondje 3 - gaatje D.
Rondje 4 - gaatje C.
Rondje 5 - gaatje E.

Robbedoes is een weekblad van de Uitgeverij Jean Dupuis, N. V., en wordt gedrukt in België.

Redaktie en administratie :

Voor België : Livornostraat 97, 1050 Brussel.
Voor Nederland : Industriestraat 13, Sittard.

ABONNEMENTEN OP ROBBEDOES

België : 1 jaar : 936 F ; 6 maanden : 468 F ; 3 maanden : 234 F - P.R. 000-0362159-58 van de Uitgeverij Jean Dupuis N. V., Livornostraat 97, 1050 Brussel.

Groot-Hertogdom Luxemburg : 1 jaar : 978 F ; 6 maanden : 489 F ; 3 maanden : 244 F.

Nederland : 1 jaar : Fl 46,80 ; 6 maanden : Fl 23,40 ; 3 maanden : Fl 11,70 - Gironummer 211714 van de Uitgeverij Jean Dupuis, N. V., Industriestraat 13, Sittard.

Nieuw Guinea, Nederlandse Antillen, Indonesië en Suriname : 1 jaar : Fl 50,80 ; 6 maanden : Fl 25,40 ; 3 maanden : Fl 12,70 - Gironummer 211714 van de Uitgeverij Jean Dupuis, N. V., Industriestraat 13, Sittard.

Overige landen : 1 jaar : 1.266 F ; 6 maanden : 633 F ; 3 maanden : 317 F - P.R. 000-0362159-58 van de Uitgeverij Jean Dupuis, N. V., Livornostraat 97, 1050 Brussel.

Een abonnement begint te lopen met het eerste nummer van de maand die volgt op de betaling, tenzij de abonnee dit uitdrukkelijk anders wenst.

Dit exemplaar van Robbedoes mag onder geen enkele vorm als commercieel uitleenobject worden gebruikt, tenzij met uitdrukkelijke goedkeuring van de uitgever.

RUBRIEK KLASSIEK

UITGEVERIJ JEAN DUPUIS, N. V. - Industriestraat 13, Sittard.
Livornostraat 97, 1050 Brussel